

Planer om observatoriets ombygning 1820

Rigsarkivet, Københavns Universitet, Konsistoriets forhandlingsprotokol 1820

Transskriberet af Jesper Vang Hansen, 2005

Acta Consistorii 22 Nov 1820

Nr. 130. I skrivelse af 30.te September d.A. tilmælder den kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler, at den i anledning af at fra Professor Astronomiæ Schumacher i sin Tid indkommet Andragende betræffende en Reparation paa det astronomiske Taarns Bygning anmodede under 8de April d.A. Stadsbygmester Professor Malling om at tage Localitet i Øjesyn og der efter indsende et Overslag over de Udgifter som vilde medgaae for at Observatoriet kunde gives en forandret Indretning. Ifølge en modtaget Beretning som Directionen har modtaget fra Professor Malling er ikke alene Observatoriet saaledes trængende til en Hovedreparation, men ogsaa Taarnets Hovedgesims befundet i den Grad forfalden, at det vil være nødvendigt at nedtage Jerngelænderet og sikre de svære Steenconsoler med jernankre mm. Hovedgesimsens Istandsættelse har han antaget at ville koste omtrent 2000 Rd, og selv i Observatoriet 2000 a 3000 U Repræsentativer.

Da Professor Schumacher har yttret, at Observatoriets nærværende Locale er alt for indskrænket til at kunne afgive den Plads som behøves, for at de senest anskaffede Instrumenter der med xxxxxxxxxxxx, har Stadsbygmesterens tilligere indsendte Tegninger til en forandret og senere udvidet Indretning af Observatoriets selv, hvis Udførelse er efter det vedlagte Overslag beregnet at ville medføre en Bekostning af omtrent 10.000 Rb Repræsentativer. Direktionen formener at den eneste Udvei for mueligen kunde gives tilladelse af den Bekostning som den forestaaende forandring og udvidelse kræver, vilde være den, vis der fra en eller flere af de Universitetets Administration underlagte Fonde kunde tilvejebringes et Laan for Taarnets af hvis aarlig i Indtægter da maatte henlægges saa meget som behøves til Laanets Afbetaling i et nyt Antal af Aar og til sammes midlertidige Forrentning.

Directionen Angiever sig meddeelt Consistorii Betænkning over Sagen i det hele.

Da Hr. Inspectores Qvæsturæ tilmælde, at da den foreslaaede Forandring med Observatoriets Indretning af Sagkyndige ansees for, at kunne bidrage til det astronomiske Studiers Fremme, kan da ikke andet end ansees samme for nyttig, naar Udgifterne til den dækkes saaledes, som directionen har foreslaaet, nemlig saa at de bæres alene af de til det Astronomiske Studiers fo.....heder henlagte Fonde. Derimod sagde de, at det vil være meget menskeligt at forskaffe Udveje til de i Øjeblikket fornødne Udgi... Bestridelse paa den af Directionen forestaaede Maade, nemlig med Laan af de under Universitetets Administration værende Fonde, da Overskuddene af samme for hver enkelt af de faae Ligater som har Overskud, ere saare ubetydelige og altsaa ikke

kan være tilstrækkelige til at tilvejebringe den fordrende Capital, foruden at naae denne skulde samles af mange forskellige Legater tilføre de smaae Summer, Bogføringen ved Universitetet, derved vilde blive meget forvikket, ligesom og det Legaterne kan afgive til at gøres frugtbringende, mere fordelagtig for Universitetet kan anvendes til afbetale paa det Laan, som Universitetet har været nødsaget til at gjøre i Banken. Da formenes ..... Et Laan for det astronomiske Taarns Regning i National Banken og anvende det som af Taarnets og Almanakforpagtningen aarlige Indtægter kunde blive tilovers til Capitalens og Renternes afbetaling.

Ad nr. 130. Den kongelige Direction som Universitetet og de Lærde Skoler tilstilles de af Inspektoribus Qvæstores afgiver Betænkninger (822, 24 Novbr) og tilmældes, at Consistorium ifølge disse Betænkninger anførte Grunde er af den formening at Omkostningerne for Observatoriets Reparation og Udvidelse maatte dersem Directionen ikke finder det nødvendigt at kuun de uundgaaelge Reparationer bliver foretagne tilvejebringes paa den af Inspectoribus Qvæstoræ foreslaaede Maade ved at det Astronomiske Taarns Regning at aabne et Laan i National-Banken. Directionens Skrivelse og Inspectoribus Qvæstturæ Betænkninger indføres i Copibogen (803, 804)